

Dibber Hökarboden förskola

Sollentuna kommun

Observationen genomfördes av:
Camilla Fogelström Nacka kommun
Per Rugsveen Nacka kommun
Regina Bergendahl Nacka kommun
Vecka 46, 2019

Innehållsförteckning

Kort om förskolan/skolan

Observatörernas bild

- Hur observationen genomförts
- Sammanfattning
- Resultat per målområde
- Bedömning i skala
- Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Ev Kommentar från förskolan/skolan till rapporten

Kort om förskolan/skolan

Förskola Hökarboden

Antal barn	55
Antal avdelningar	4 grupper
Regi (ev fristående huvudman)	Dibber Sverige
Ev profil/inriktning	Traditionell
Antal pedagoger varav antal legitimerade förskollärare	9 tjänster varav 1 fsk

Observatörernas bild

Hur observationen genomfördes

Vi var tre observatörer som besökte Hökarbodens förskola den 11 -12 november 2019. Två observatörer besökte förskolan båda dagarna och en observatör besökte förskolan en av dagarna.

Förskolans samtliga avdelningar observerades. Vi deltog vid planerade och spontana aktiviteter såväl ute som inne, samlingar samt måltider. Fördjupade samtal genomfördes med rektor och fyra andra pedagoger. Under hela observationen uppkom det spontana samtal med andra pedagoger och barn. Avslutningsvis hade hela observatörslaget ett uppföljande samtal med rektor. De dokument vi tagit del av, har tillsammans med observationen, legat till grund för våra reflektioner och bedömningar i rapporten.

Sammanfattning

Hökarboden är en liten förskola belägen i ett villaområde med andra högre hus i närområdet och en skola på andra sidan vägen. Förskolan består av tre avdelningar, två avdelningar för de äldre barnen och en avdelning för de yngre. Den senare är i praktiken delad i två delar med separata lokaler.

Förskolan ingår i Dibber koncernen, liksom de tre andra förskolor som har gemensam ledning, Parkstugans-, Terrassens- och Rödluvans förskola. Ledningsgruppen består av rektor och arbetsledare från förskolorna. Hökarboden och Rödluvan delar även på en biträdande rektor. Verksamheten präglas av de möjligheter till fantasilek med miljöer som är inbjudande till lek och lärande. Dokumentation om processernas skeden är mindre synliga. Klimatet på förskolan är öppet, pedagogerna har oftast positiva förväntningar på barnen och stöttar deras tillit.

Det pedagogiska användandet av utemiljön och kringliggande naturmiljöer är inarbetat och används i undervisningen. Olika digitala verktyg finns tillgängliga, är ofta förekommande, och har ett medvetet pedagogiskt syfte.

Rektor ser tillgångar och utmaningar i verksamheten, söker lösningar och former för samarbete och ett likvärdigt system för alla fyra förskolor.

Resultat per målområde

Normer och värden:

Personalen har mestadels ett respektfullt förhållningssätt till barnen. De lyssnar på barnen och bemöter dem vänligt. Det saknas delvis uttalade metoder för konflikthantering och pedagogers sätt att lösa konflikter skiljer sig. Ibland släpps konflikter förbi, ibland säger personalen till, men släpper det sedan vidare och ibland får barnen hjälp att lösa det eller komma vidare ur en låsning. Det finns inte ett uttalat gemensamt förhållningssätt utan det varierar, berättar rektor. *Planen för diskriminering och kränkande behandling* är inte färdigställd vid vårt besök.

Det saknas arbetssätt och metoder för arbete med hållbar utveckling. En grund finns genom att skräpplockning är förankrat på avdelningarna för de äldre barnen. Några barn skrapar mat i återvinningspåsar för biogas och det finns bilder i miljön på sopmonster. Syftet med aktiviteterna och kopplingen till hållbar utveckling är otydlig, vi observerar ingen dokumentation eller förklaringar riktade till barnen. Barn ges få möjligheter att utveckla kunskaper om de olika val som kan bidra till en hållbar utveckling, såväl ekonomisk och social som miljömässig.

Omsorg, utveckling och lärande:

De spontana aktiviteterna överväger jämfört med de planerade. Barnens eget intresse får styra den fria leken då de själva får välja aktivitet och material. När det gäller hur barnens intresse påverkat de planerade aktiviteterna så ser vi inga exempel varken i miljön eller i dokumentationen. Det saknas ett systematiskt sätt att arbeta med planering och utvärdering av verksamheten kopplat till läroplanen. Individuell dokumentation om barnets lärande och utveckling sker sporadiskt och det saknas rutiner och verktyg för detta.

Omsorg, utveckling och lärande bildar delvis en helhet i vardagliga situationer som på- och avklädnad samt matsituationen hos de äldre barnen. Det är också i dessa vardagliga situationer som barnen får mest stöd i att utveckla sin självständighet och tillit till sin egen förmåga. Hos de yngre barnen används dessa situationer i liten utsträckning som en lärandesituation. När det gäller arbetet med barnens trygghet inför sin kroppsliga och personliga identitet så är det varierande.

Förskolans gård lockar till lek och erbjuder bra möjligheter till rörelse och grovmotorisk träning. Det finns flera möjligheter till och lösningar för experimenterande och lek kopplad till naturvetenskap. De äldre barnen går också regelbundet till skogen vilket erbjuder möjlighet till utforskande av naturen, lek och rörelse.

I miljön finns texter och bild om Räkne-Reza, i miljöerna finns leksaker som stimulerar matematik såsom klossar och konstruktionsmaterial, pussel, plus plus och lego. Vi ser QR koder och användningen av en robot som använts för de äldre barnen att öva programmering i en fotodokumentation och i en tecknings dokumentation.

Lär miljön inomhus har mestadels tillgängligt lekmaterial, men det saknas en inspirerande presentation av materialet. Under samlingar och skapande aktivitet ser vi exempel på språkutvecklande arbetssätt och i skapande aktiviteter ser vi även teckenstöd, TAKK användas. Få exempel på anpassningar och särskilt stöd är synliga vilket även bekräftas i samtal med rektor. Pedagoger berättar att det finns för tillfället inga barn i verksamheten som är i något större behov av särskilt stöd. Verksamheten erbjuder få möjligheter för barnen att utveckla sin digitala kompetens, de äldre barnen har provat programmering vilket finns dokumenterat i bild.

Ansvar och inflytande för elever/Barns inflytande:

Barn ges möjlighet att ha ett visst inflytande över sin verksamhet och att ta ansvar för miljön och materialet. Pedagogiskt material dukas fram som de kan välja mellan. Det finns tydliga rutiner för hur material tas hand om och ställs tillbaka.

I utformningen av projekt tar pedagogerna delvis hänsyn till barnens tankar och intressen. Det saknas nedskrivna rutiner på hur barns inflytande ser ut, det är beroende av pedagogen. Det finns inget barnråd eller annat forum där förskolan jobbar organiserat med demokratiska beslutsformer. Barnen kan i stor utsträckning göra egna val av aktivitet och blir lyssnade till i den spontana verksamheten och i matsituationer. Utemiljön är uppdelad i stationer och barnen får fritt välja var de vill vara.

Styrning och ledning:

På förskolan finns bara en förskollärare och hen har ansvar för fyra avdelningar och är placerad i en av barngrupperna. Det saknas koppling till läroplanen i planerade och i spontana aktiviteter. Det saknas även dokumentation av det enskilda barnets lärande med analys och uppföljning.

Rektorns ansvar är fördelat på fyra förskolor, fyra förskolor med olika förutsättningar, olika grad av kompetens och kvalitet något som hon är väl medveten om och tar ansvar för. Ett systematiskt kvalitetsarbete sker och detta är mitt i en förändringsprocess beroende på ägarbyte. Pedagogerna deltar i olika hög grad i detta arbete. I nuläget saknas det tillräckliga rutiner och strukturer för kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan pedagogerna. Det finns en stor variation inom förskolan, särskilt vad gäller undervisningens koppling till läroplanen och målprocesser samt pedagogernas förhållningssätt. Vårdnadshavares röster hörs genom enkäter och det görs även självvärdering. Enligt rektor så sker det överlämningsamtal till förskoleklass om föräldrarna godkänner, och om skolan ber om detta.

Bedömning i skala¹

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	2,7
Utveckling och lärande	2,8
Barns inflytande	2,7
Styrning och ledning	2,8

---

¹ 1.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Starka sidor

Pedagogernas lekfrämjande förhållningssätt (Normer och värden)

Beskrivning: Genom pedagogernas förhållningssätt och sättet att organisera verksamheten ges barnen goda möjligheter till lek av olika slag. Det finns en uttalad strävan att låta leken ta plats både i tid och rum, att inte avbryta pågående lekar i onödan samt att uppmuntra barnens egna initiativ till lek. Lekmaterial finns tillgängligt för barnen att använda i sina lekar.

Bedömning: Barnen ges i stor utsträckning möjlighet till lek och pedagogernas förhållningssätt främjar till stora delar lekens betydelse för utveckling, lärande och välbefinnande.

Lär miljön utomhus (Omsorg, Utveckling och lärande)

Beskrivning: Gårdens lärmiljö har genom sin utformning med kuperad mark, träd och buskar bra möjligheter till grovmotorisk träning och inbjuder också till fysisk aktivitet. På gården finns banor för experimenterande och kreativ lek inom naturvetenskap och teknik. De äldre barnen går också regelbundet till skogen och erbjuds på så sätt ytterligare möjligheter till rörelse och utforskande av naturen.

Bedömning: Lärmiljön utomhus håller en god kvalitet genom den genomtänkta och planerade gården och verksamheten som bedrivs där och de regelbundna besöken till skogen.

Lärmiljöns möjligheter att efter eget intresse får styra den fria leken och får välja aktivitet och material. (Omsorg, Utveckling och lärande)

Beskrivning: Lärmiljön har gott om tillgängligt material och barnen får till stora delar själva bestämma vad de vill leka med, särskilt vid fri lek. Även vid aktiviteter då urvalet begränsas finns fortfarande relativt mycket kvar att välja mellan. Om något barn har svårt att komma igång fångas det upp av pedagogerna som tillsammans med barnet försöker hitta något som väcker barnets intresse.

Bedömning: Undervisningen utgår vid fri lek och spontana aktiviteter i stor utsträckning från barnens behov och intressen. Lärmiljön stödjer vid dessa tillfällen i relativt hög grad utveckling av självständighet och självtillit hos barnen.

Utvecklingsområden

En förankring och systematisering av värdegrundsarbetet i förskolan (Normer och värden)

Beskrivning: Arbetet med värdegrundsfrågor behöver utvecklas för att hitta en gemensam och uttalad värdegrund som alla kan kommunicera och förhålla sig till. En grund finns med ett till stora delar respektfullt förhållningssätt mellan vuxna och barn men arbetet behöver systematiseras och förankras.

Bedömning: Verksamheten uppvisar brister i arbetet med att systematiskt arbeta med värdegrundsfrågor och mot diskriminering och kränkande behandling. En förankrad och gemensam värdegrund samt strukturer för hur verksamheten ska arbeta med värdegrundsfrågor saknas.

Fungerande rutiner för arbete med Hållbar utveckling (Normer och värden)

Beskrivning: Det finns i verksamheten spår från tidigare arbete med *Grön Flagg* och bilder av *Sopsamlarmonster* och närvaron av papperspåsar för insamling av matrester efter lunch. Vi saknar dock en gemensam syn på hur förskolan utvecklar kunskaper om de olika val som kan bidra till en hållbar utveckling, såväl ekonomisk och social som miljömässig.

Bedömning: Ett systematiskt, rutinbaserat arbetssätt bör utvecklas för att ge alla barn möjlighet och förberedelse att på ett varierat sätt utveckla intresse för hållbarhetsfrågor och ett växande ansvar för hållbar utveckling i alla delar.

Planering och genomförande utgår från läroplanen (Styrning och ledning)

Beskrivning: Det finns en obalans mellan spontant uppkomna och planerade aktiviteter till förmån för de spontana och vardagliga aktiviteterna. De blir bara delvis en del av undervisningen. Kopplingen till läroplanen och tydliga målstyrda processer behöver öka och tydliggöras inom både spontana och planerade aktiviteter. Dokumentation, uppföljning och analys av barnens lärande behöver utvecklas så att det kan bli en del i planering av verksamheten men också synlig för barn och vårdnadshavare.

Bedömning:

Verksamheten uppvisar till viss del brister vad gäller koppling av undervisningen till läroplanen och utveckling behöver ske både vad gäller planering, genomförande och uppföljning/analys.

